

AMELİYATHANE HİZMETLERİ REHBER KİTABI

Sümeyya BEKTAŞ
Hayrünisa KAHRAMAN ESEN

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları yazara ve Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. İzin alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Kitap içindeki başka kaynaklardan alınan tablo, şekil ve grafikler ana kaynağın Copyright kurallarına uymak kaydıyla izinsiz kullanılabilir. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-625-7496-55-1

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı
Ameliyathane Hizmetleri Rehber Kitabı

Yayıncı Sertifika No
47518

Yazarlar
Uzm. Hemş. Sümeyya BEKTAŞ
ORCID iD: 0000-0002-0918-1819
Uzm. Dr. Hayrünisa KAHRAMAN ESEN
ORCID iD: 0000-0002-3541-6546

Baskı ve Cilt
Vadi Matbaacılık

Bisac Code
MED085000

Yayın Koordinatörü
Yasin DİLMEN

DOI
10.37609/akya.891

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Ameliyathaneler ileri tıbbi teknolojik donanıma sahip ve uzun süre özel eğitim almış kişilerin hizmet verdiği özellikli birimlerdir. Yoğun stresin yaşandığı, kararların ve verilen hizmetin hızlı olması gerektiği, ekip çalışmasının hayati önem taşıdığı, konvansiyonel ve son teknoloji cihaz ve aletlerin birlikte kullanıldığı bu özellikli birimlerdeki tüm çalışanların güncel bilimsel bilgilerle donanmış olması beklenen bir durumdur.

Ameliyathanede görev yapan sağlık profesyonellerinin ve sağlık çalışanı adaylarına yararlanabilmeleri amacıyla hazırlanan bu kitapta teorik bilgiler resimlerle desteklendi.

Tüm ameliyathane ekibine ve öğrencilere faydalı bir klavuz olması dileğiyle...

Uzm. Hemşire Sümeyya BEKTAŞ

Uzm. Dr. Hayrünisa KAHRAMAN ESEN

TEŞEKKÜR

Kitap hazırlarken kitabın her bölümünde bizlere bilgi ve deneyimleriyle yardımcı olan Hemşire Güler Yazıcı'ya, üroloji ve beyin cerrahi bölümlerinde ve fotoğraf çekimlerinde her türlü desteği veren Hemşire Gamze Yüksel ve Özlem Sarıcalı'ya, ortopedi ve travmatoloji bölümünden Hemşire Sibel Şahin'e fotoğraflarda rol model olan Hemşire Nazlı Özcan, Hemşire Tülay Haneci, Dr. Ahmet Taş, Dr. Yasin Vural, Dr. Feyza Pancar, Dr. Ahmet Başak, Personel Suat Çatak, Tarık Yavuz, Mustafa Kuk'a ve Anestezi Teknikeri Yakup Yıldırım'a,

Ameliyathane fotoğraf çekimlerinde destekleri ve emekleri olan ameliyathane Hemşirelerinden Damla Öztürk, Selin Dereli, Suzan Sütüloğlu Vural, Melek Kartal, Özlem Akkuş'a, Çiğdem Melekoğlu, Bahar Altıntaş, Şükran Taş, Seda Altun, Nurdan Çapar, Pınar Filik, Ebru Ezmek, Kezban Karabilen, Hükminaz Taşkın'a, Personel Oğuzhan Meriç, İbrahim Sarıaltın ve Gökmen Bilici'ye,

Kitabı hazırlarken zaman zaman bilgi ve tecrübelerinden faydalandığımız Doç. Dr. Aytaç Şahin, Doç. Dr. Serkan Akan' a kitabın tashihini yapan Meltem Kara Söyleyenoglu'na, Ameliyathane Sorumlu Hemşiresi Handan Kara ve İsmihan Öztürk'e Ameliyathane Sekreteri Arzu Kayaarkası'na ve Hemşire Hasene Ercan'a, sarf malzemeler konusunda yardımcı olan Seyfettin Öztürk'e, sterilizasyon ünitesinde yardımcı olan Hemşire Kübra Akarçeşme, Cevahir Yılmaz'a, Personel Bedirhan Demirtaş, Mine Sönmez, Ercan Duman'a, ve tüm ameliyathane ekibine,

Kitabın hazırlanma aşamasında manevi desteği olan Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi Bakım Hizmetleri Müdürü Güliz Domaç'a

Hayatımızın her anında olduğu gibi çalışmamızda da bize manevi destek olan sevgili ailemize teşekkürlerimizi sunarız.

Uzm. Hemşire Sümeyya BEKTAŞ
Uzm. Dr. Hayrünisa KAHRAMAN ESEN

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	iii
Teşekkür	iv

1. ÜNİTE: AMELİYATHANE

Bölüm 1

Ameliyathanenin Hastane İçindeki Yeri ve Fiziki Yapısı	3
1.1. Ameliyathane Alanları.....	4
1.2. Ameliyat Odasının Sayısı ve Yerleşimi.....	4
1.3. Ameliyat Salonları.....	5
1.4. Ameliyathanenin Teknik ve Mimari Donanımı.....	5

Bölüm 2

Ameliyathane Ekibi, Görev ve Sorumlulukları.....	11
2.1. Ameliyathanede Hemşirenin Rollerini.....	11
2.2. Ameliyathane Teknikeri	14
2.3. Ameliyathane Teknisyeni.....	15
2.4. Ameliyathane Temizlik Personeli.....	15
2.5. Ameliyathane Tıbbi Sekreteri	16
2.6. Ameliyathanedeki Diğer Ekip Üyeleri	16
2.7. Ekip Çalışması ve İletişimin Önemi	17

Bölüm 3

Ameliyathaneye Giriş ve Çıkış Kuralları	19
3.1. Çalışanların Ameliyathaneye Girişi	19
3.2. Çalışanların Ameliyathaneden Çıkışı.....	19
3.3. Hastaların Ameliyathaneye Giriş ve Çıkışı.....	19

Bölüm 4

Ameliyathane Organizasyonu.....	21
4.1. Ameliyathane İş Akışı.....	21
4.2. Ameliyathane İşleyiş ve Hasta Kabul Prosedürü.....	21
4.3. Sabah İlk Ameliyat Öncesi Ameliyathanenin Hazırlığı.....	22
4.4. Ameliyat Olacak Hastanın Ameliyathaneye Transferi.....	24
4.5. Hastanın Ameliyathaneye Kabulü.....	25
4.6. Ameliyat Hemşiresinin Nöbet Teslim Alırken ve Nöbet Teslim Ederken Yapması Gereken Hazırlıklar.....	26

Bölüm 5

Ameliyathanede Kullanılması Gereken Kıyafet ve Ekipmanlar (Koruyucu Bariyerler) ve Özellikleri	29
5.1. Ameliyathanede Kullanılması Gereken Koruyucu Kıyafet ve Ekipmanlar.....	29
5.2. Koruyucu Bariyerlerin Özellikleri.....	31

Bölüm 6

Ameliyathanede Yapılan Uygulamalar	35
6.1. Steril Malzeme Açma	35
6.2. Steril ve Nonsteril Bohça Açma.....	36
6.3. Cerrahi El Yıkama.....	40
6.4. Steril Giyinme Teknikleri	45
6.5. Ameliyatta Kullanılacak Steril Masaların Hazırlığı.....	56
6.6. Ameliyat Sırasında Cerraha Alet Verme Şekli	62
6.7. Ameliyat Öncesi Cilt Hazırlığı	62
6.8. Ameliyat Sahasının Steril Örtülmesi (Hastanın Örtülmesi).....	65
6.9. Ameliyat Sırasında Yer Değiştirme	69
6.10. Hastaya Pozisyon Verme	70
6.11. Ameliyat Sırasında Örnek Spesmenlerin Alınması ve Patoloji Bölümüne Transferi	76
6.12. Ameliyathaneden Frozenlerin Alınması ve Transferi	78

Bölüm 7**Ameliyatta Kullanılan Dikiş İplikleri 81**

7.1. Cerrahi Dikiş İpliği (Cerrahi Sütür Materyali)	81
7.2. Cerrahi Dikiş İpliklerinin Gruplandırılması.....	83
7.3. Doğal Absorbe Olabilen Dikiş Materyalleri.....	85
7.4. Sentetik Absorbe Olabilen Dikiş Materyalleri.....	86
7.5. Doğal Absorbe Olamayan Dikiş Materyalleri	89
7.6. Sentetik Absorbe Olamayan Dikiş Materyalleri	90
7.7. Dikenli Dikişler.....	92
7.8. Sentetik Absorbe Olamayan Doku Yapıştırıcıları	93

Bölüm 8**Ameliyat Sonrası ve Hastanın Transferi..... 99**

8.1. Ameliyat Sonrası.....	99
8.2. Hastanın Ameliyat Sonrası Uyanma (Post-Op) Ünitesine Transferi....	99
8.3. Hastanın Uyanma (Post-Op) Ünitesinden Kliniğe Transferi.....	101
8.4. Hastanın Ameliyat Sonrası Yoğun Bakım Ünitesine Transferi.....	102
8.5. Ameliyat Sırasında Ex Olan Hastanın Morga Transferi.....	102
8.6. Ameliyat Sonrasında Tekstil ve Cerrahi Materyallerin Toplanması, Oda Temizliği	102
8.7. Kirli Ameliyat Setinin Sterilizasyona Teslim Edilmesi	104
8.8. Ameliyathanede Hasta ve Personel Güvenliği ve Olağanüstü Acil Durumlarda Alınması Gereken Önlemler	104

Bölüm 9**Sterilizasyon Ünitesi ve Dezenfeksiyon - Sterilizasyon İşlemleri..... 109**

9.1. Tanımlar	109
9.2. Sterilizasyon Ünitesi (SÜ)	111
9.3. Sterilizasyon Ünitesinin Teknik ve Mimari Donanımı.....	116
9.4. Sterilizasyon Ünitesi (SÜ) Ekibi, Görev, Sorumlulukları ve Kıyafetleri..	119
9.5. Sterilizasyon Ünitesi Temizliği	123
9.6. Kontamine Aletlerin Sterilizasyon Ünitesine Teslimi, Temizliği, Paketlenmesi, Steril Edilmesi ve Saklanması.....	124
9.7. Dezenfeksiyon, Kimyasal Solüsyonlar ve Dezenfeksiyon Uygulamaları.	126

9.8. Sterilizasyon	152
9.9. Kayıt Sistemi.....	166
9.10. Validasyon.....	167
9.11. Steril Malzemelerin Depolanması ve Raf Ömürleri	167
9.12. Sterilizasyon Ünitesinde Olağanüstü Durumlarda Alınması Gereken Önlemler	169

2. ÜNİTE: AMELİYATLAR

Bölüm 10

Beyin ve Sinir Cerrahisi Ameliyatlarında Kullanılan Alet ve Malzemeler.....	173
--	-----

Bölüm 11

Genel Cerrahi Ameliyatlarında Kullanılan Alet ve Malzemeler	201
---	-----

Bölüm 12

Kulak - Burun - Boğaz (KBB) Ameliyatlarında Kullanılan Alet ve Malzemeler	239
--	-----

Bölüm 13

Ortopedi ve Travmatoloji Ameliyatlarında Kullanılan Alet ve Malzemeler	269
---	-----

Bölüm 14

Üroloji Ameliyatlarında Kullanılan Alet ve Malzemeler.....	291
--	-----

KAYNAKLAR

1. Uçak, H. (2016). Ameliyathanede Yönetim-Organizasyon & Cerrahi Uygulamalar. Kongre Kitapevi, İzmir
2. Akkaya, A. (2017). 'Ameliyathanede Çalışan Hemşirelerin Mesleki Risklerinin ve Sağlık Sorunlarının Belirlenmesi', Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara <https://dspace.gazi.edu.tr/bitstream/20.500.12602/214771/1/e49d57192983d78cbc-fadb312e7ebd3c.pdf> (31.03.2021)
3. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2012). Ameliyathane ve Ameliyat Sonrası Hemşirelik Bakımı. Hemşirelik, Ankara http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Ameliyathane%20Ve%20Ameliyathane%20Sonras%C4%B1%20Bak%C4%B1m.pdf(31.03.2021)
4. Çetinkaya Şardan, Y. (2005). 'Ameliyathanenin Yapılanması Nasıl Olmalıdır?'. 4. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi. <http://www.das.org.tr/kitaplar/kitap2005/2-05.pdf>(31.03.2021)
5. Baskan S. (2003). 'Cerrahi Alan Enfeksiyonlarının Önlenmesi: Ameliyathane Koşulları Nasıl Olmalı?' http://www.hastaneinfeksiyonlaridergisi.org/managete/fu_folder/2003-04/html/2003-7-4-161-167.htm (31.03.2021)
6. Karadakovan A, Eti Aslan, F. (2011) Eds. Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Kitabı, Nobel Kitabevi, Adana
7. Oğuzalp E.H., Genç A.U.,(2011).Ameliyathanelerin Steril Yapılanmasında Mimari Detaylar ve Bir Şartname Altyapı Çalışması <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/215824> (31.03.2021)
8. Öztürk, R., Günaydın, M., Esen, Ş., Perçin, D., Özbayır, T., Zenciroğlu, D. (Eds). (2014). 2. Ulusal Sterilizasyon Ameliyathane Dezenfeksiyon Kongresi. Antalya. <http://www.das.org.tr/dosya/SAD2014-kitap.pdf> (31.03.2021)
9. Tank Yıldırım,D (2016). Ameliyathane Hemşirelerinde Oje Kullanımının Cerrahi El Yıkama Sonrası Bakteriyel Kolonizasyona Etkisi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak, (Danışman: Prof. Dr. Sevim Çelik). <http://acikarsiv.beun.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12628/9364/Y%C4%B1ld%C4%B1r%C4%B1m%20Tank%2c%20Dilek.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (31.03.2021)
10. AST Standards of Practice for Surgical Attire, Surgical Scrub, Hand Hygiene and Hand Washing, (2008). http://www.ast.org/uploadedFiles/Main_Site/Content/About_Us/Standard_Surgical_Attire_Surgical_Scrub.pdf (31.03.2021)

2.7. Ekip Çalışması ve İletişimin Önemi

Ekip, ortak bir amaçla meslek elemanları arasında bilgi paylaşımı yapmak üzere bir araya gelmiş, her biri farklı bilgi ve beceriye sahip insan topluluğu olarak tanımlanmaktadır. Her ekip üyesi kendi mesleği doğrultusunda katkıda bulunur ve meslek grubunun özel otoritesini temsil eder.

Sağlık ekibi ise bireye en kapsamlı ve kaliteli sağlık hizmeti sunmak için bir araya gelmiş farklı sağlık meslek üyelerinin bilgi ve deneyimlerinin sürekli paylaşıldığı, alınan ortak kararların uygulandığı bir grup olarak tanımlanmaktadır.

Sağlık alanında ekip çalışmasının amacı hasta ve sağlıklı bireylere hizmet vermek ve bakımda sürekliliği sağlamaktır. Ekip çalışmasında, hasta birey ve ailesine sunulan hizmetin etkinliği ve yeterliliği ekip üyelerince değerlendirilmektedir. Bireyi önce ekip üyeleri kendi uzmanlık alanına göre değerlendirir, daha sonra bireyin bütün yönlerini diğer ekip üyeleri ile değerlendirmektedir. Böylece mevcut sorunlar saptanarak, bütün üyelerin ortak kararıyla tedavi ve bakım planının düzenlenmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca ekip çalışmasında, verilen sağlık hizmetinin kalitesini ve akışını önemli derecede etkileyen bir faktör de iletişimdir. İletişimi iyi olan bir ekip daha kaliteli bir sağlık hizmeti sunar. Ekip içindeki iletişim problemleri ve koordinasyon sorunları tıbbi hatalara neden olabilecek önemli bir risktir.

KAYNAKLAR

1. Öztürk, R., Günaydın, M., Esen, Ş., Perçin, D., Özbayır, T., Zenciroğlu, D. (Eds). (2014). 2. Ulusal Sterilizasyon Ameliyathane Dezenfeksiyon Kongresi. Antalya. <http://www.das.org.tr/dosya/SAD2014-kitap.pdf> (31.03.2021)
2. Resmi Gazete, Hemşirelik Kanunu, (19/4/2011). <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/yonetmelik/7.5.13830-ek-2%20ve%203.htm> (31.03.2021)
3. Uçak, H. (2016). Ameliyathanede Yönetim-Organizasyon & Cerrahi Uygulamalar. Kongre Kitapevi, İzmir
4. Bayer, Y.B. (2018). 'Ameliyathane Ekibinin İletişim Becerileri ve Tükenmişlik Düzeyleri', Maltepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Şenay ÖZTÜRK) <http://openaccess.maltepe.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12415/403/AMEL%C4%B0YATHANE%20EK%C4%B0B%C4%B0N%C4%B0N%20%C4%B0LET%C4%B0C5%9E%C4%B0M%20BECER%C4%B0LER-%C4%B0%20VE%20T%C3%9CKENM%C4%B0C5%9EL%C4%B0K%20D%C3%9CZEYLER%C4%B0%20cd.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (31.03.2021)
5. Lafcı, D., Pehlivan, S., Demiray, G., (2016). Cerrahi Kliniklerinde Çalışan Hekim ve Hemşirelerin Ekip Çalışmasına İlişkin Görüşleri. Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi, 2(3). https://www.journalagent.com/shyd/pdfs/SHYD_3_2_55_64.pdf (31.03.2021)
6. Ögün, B., (2008). Ameliyathanede Hasta Güvenliğinin İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul. (DANIŞMAN Prof. Dr. Fatma ETİ ASLAN) <https://katalog.marmara.edu.tr/eyayin/tez/T0060573.pdf> (31.03.2021)

Spunlace kumaş türü: Spunlace, kağıt hamuru ve polyester lif karışımını (%55 selüloz - %45 polyester) içerir. Dokusuz yüzey kumaş türü olan spunlace üretiminde; lifler, mekanik bağlama elde etmek amacı ile lifleri dolaştıran yüksek basınçlı suya tabi tutulmaktadır. Sıvı geçişlerine karşı direnci artırmak için cerrahi önlük olarak kullanılacak bu malzemelerin hammaddesine kimyasal işlemler uygulanabilmektedir. Ancak bu durum pahalı bir çözümdür. Bakteri geçişlerine karşı, dokusuz yüzey kumaşlar için en ideal malzeme türü spunlacedir. Böyle selüloz içerikli giysilerin insan tenine en iyi uyumu sağladıkları bilinmektedir.

KAYNAKLAR

1. Zenciroğlu, D., (2011). Hastanelerde Kişisel Koruyucu Giysiler, Ekipmanlar ve Kullanımları, *Ankem Dergisi*;26(Ek 2):314-319 http://www.ankemdernegi.org.tr/ANKEMJOURNALPDF/ANKEM_26_Ek2_314_319.pdf (31.03.2021)
2. Altındış, M., Karaaslan, D., (2001). Ameliyathanelerde Sterilizasyon ve Havalandırma İlke-leri, *Kocatepe Tıp Dergisi*; 2, 29-36 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/161652> (01.03.2021)
3. Baskan S. (2003). ‘Cerrahi Alan Enfeksiyonlarının Önlenmesi: Ameliyathane Koşulları Nasıl Olmalı?’ http://www.hastaneinfeksiyonlaridergisi.org/managete/fu_folder/2003-04/html/2003-7-4-161-167.htm (02.03.2021)
4. AST Standards of Practice for Surgical Attire, Surgical Scrub, Hand Hygiene and Hand Washing, (2008). http://www.ast.org/uploadedFiles/Main_Site/Content/About_Us/Standard_Surgical_Attire_Surgical_Scrub.pdf (01.03.2021)
5. Uçak, H. (2016). Ameliyathanede Yönetim-Organizasyon & Cerrahi Uygulamalar. Kongre Kitapevi, İzmir.
6. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. Sağlık Hizmetleri. (2016). Sterilizasyon, Ankara http://www.meg.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Sterilizasyon.pdf(01.03.2021)
7. Pamuk, O., Öndoğan, Z., (2008). Cerrahi Personelin Ameliyat Önlükleri ile İlgili Görüş-lerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/218358>(01.03.2021)
8. Kaplan , S., Aksüzek, M., Acar, E., (2012). Tek Ve Çok Kullanımlık Cerrahi Önlüklerin Termal Konfor Performanslarının Subjektif Alan Giyim Denemeleri İle Belirlenmesi. *Tekstil ve Mühendis Dergisi*; 19: 87, 7-14 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/137164> (31.03.2021)

KAYNAKLAR

1. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. Sağlık Hizmetleri. (2016). Sterilizasyon, Ankara http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Sterilizasyon.pdf(31.03.2021)
2. Öztürk, R., Günaydın, M., Esen, Ş., Perçin, D., Özbayır, T., Zenciroğlu, D. (Eds.). (2014). 2. Ulusal Sterilizasyon Ameliyathane Dezenfeksiyon Kongresi. Antalya. <http://www.das.org.tr/dosya/SAD2014-kitap.pdf> (31.03.2021)
3. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2012). Ameliyathane ve Ameliyat Sonrası Hemşirelik Bakımı. Hemşirelik, Ankara http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Ameliyathane%20Ve%20Ameliyathane%20Sonras%C4%B1%20Bak%C4%B1m.pdf(31.03.2021)
4. AST Standards of Practice for Surgical Attire, Surgical Scrub, Hand Hygiene and Hand Washing, (2008). http://www.ast.org/uploadedFiles/Main_Site/Content/About_Us/Standard_Surgical_Attire_Surgical_Scrub.pdf (31.03.2021)
5. Demir Korkmaz, F., Taşdemir, N., (2010). Ameliyathane Hemşirelerinin Cerrahi El Yıkama Uygulamalarının İncelenmesi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi 26 (3) : 33-43, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/825572>(31.03.2021)
6. Günaydın, M. (2012). El Hijyeni. Ankem Dergisi;26(Ek 2):306-308 http://www.ankemdernegi.org.tr/ANKEMJOURNALPDF/ANKEM_26_Ek2_306_308.pdf (31.03.2021)
7. Tank Yıldırım, D. (2016). Ameliyathane Hemşirelerinde Oje Kullanımının Cerrahi El Yıkama Sonrası Bakteriyel Kolonizasyona Etkisi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak, (Danışman: Prof. Dr. Sevim Çelik). <http://acikarsiv.beun.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12628/9364/Y%c4%b1d%c4%b1r%c4%b1m%20Tank%2c%20Dilek.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (31.03.2021)
8. World Health Organization (WHO), (2009). Guidelines on Hand Hygiene in Health Care: First Global Patient Safety Challenge Clean Care Is Safer Care. Surgical hand preparation: state-of-the-art <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK144036/>(31.03.2021)
9. Çopur, B. (2005). 4. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi, İstanbul. <http://das.org.tr/kitaplar/kitap2005/26-05.pdf> (31.03.2021)
10. Uçak, H. (2016). Ameliyathanede Yönetim-Organizasyon & Cerrahi Uygulamalar. Kongre Kitapevi, İzmir.
11. Canadian Agency For Drugs and Technologies in Health. (2014). Techniques and Products for Surgical Hand Antisepsis: A Review of Guidelines https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmedhealth/PMH0070454/pdf/PubMedHealth_PMH0070454.pdf (31.03.2021)
12. Altındış, M., Karaaslan, D., (2001). 'Ameliyathanelerde Sterilizasyon ve Havalandırma İlkele-ri', Kocatepe Tıp Dergisi; 2, 29-36 161652 (dergipark.org.tr) (31.03.2021)
13. Zenciroğlu, D., (2011). Hastanelerde Kişisel Koruyucu Giysiler, Ekipmanlar ve Kullanımları, Ankem Dergisi;26(Ek 2):314-319 http://www.ankemdernegi.org.tr/ANKEMJOURNALPDF/ANKEM_26_Ek2_314_319.pdf (31.03.2021)
14. Baskan S. (2003). Cerrahi Alan Enfeksiyonlarının Önlenmesi: Ameliyathane Koşulları Nasıl Olmalı? http://www.hastaneinfeksiyonlaridergisi.org/managete/fu_folder/2003-04/html/2003-7-4-161-167.htm (31.03.2021)
15. Perçin, D., Özbayır, T., Esen, Ş., Zenciroğlu, D., Atay, N., Daylan, Ş., Yayla, İ., (Eds.), (2016). 3. Ulusal Sad (Sterilizasyon- Ameliyathane- Dezenfeksiyon) Kongresi. Kongre Kitabı. <http://www.das.org.tr/kitaplar/SAD2016-kitap-Web.pdf> (31.03.2021)
16. Karadakovan A, Eti Aslan, F. (2011) Eds. Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Kitabı, Nobel Kitabevi, Adana

17. M Shenoy, R., Shenoy, A., (2013). Safe surgical practices and asepsis. <http://www.amhsjournal.org/article.asp?issn=2321-4848;year=2013;volume=1;issue=1;spage=38;epage=45;au-last=Shenoy> (31.03.2021)
18. Hasta pozisyonları ve ameliyathanede hasta güvenliği, Resimli Pratik Anestezi, Editör: Dr Osman Esen, Ankara Nobel tıp kitabevi, 2021, sayfa: 97-104.
19. Morgan GE, Mikail MS et al. Clinical Anesthesiology. 3rd Ed. USA :Mc Graw Hill Companies, 2002:893-901.4. Kayhan Z. Klinik anestezi. 2. Baskı, Logos YayıncılıkTic. A.Ş. Ankara, 1997:538-543.
20. Çizen A, Çolakoğlu S, Taş A. Patient Positioning During Anesthesia, Haseki Tıp Bülteni Cilt: 44 Sayı: 1 Ocak - Şubat - Mart
21. Porter JM, Pidgeon C, Cunningham AJ. The sittingposition in neurosurgery: critical appraisal. British Journal of Anaesthesia 1999;82(1): 117-28.
22. Boyce JR, Ness T, Castroman P, Gleysteen JJ. A pre-liminary study of the optimal anesthesia positioning for themorbidly obese patient. Obes Surg 2003;13(1):4-9.
23. Warner MA, Warner DO, Harper CM, Schroeder DR. Lower extremity neuropathies associated with lithotomy positions. Anesthesiology 2000; 93(4): 938-42.
24. Nakajima Y, Mizobe T, Matsukawa T. Thermoregulatory response to intraoperative head-down tilt. Anesth Analg 2002; 94(1):221-6.
25. Kaygusuz, G., (2018) 4. Sterilizasyon- Ameliyathane- Dezenfeksiyon Sempozyumu. <https://www.das.org.tr/kitaplar/4sackitap/pdf/KonusmaOzetleri/SAD2018-KonusmaOzeti-26.pdf> (31.03.2021)
26. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2016). Patoloji Laboratuvar Çalışmaları, Sağlık Hizmetleri Kitabı. Ankara http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Patoloji%20Laboratuvar%20%C3%87al%C4%B1%C5%9Fmalar%C4%B1.pdf (31.03.2021)
27. Bülbüloğlu, S., Sevin, K., Çakır, S., Eti Aslan, F., (2017). Ameliyathanede Güvenli Cerrahi Patoloji Materyal Yönetimi. Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi; 1(4). https://www.journalagent.com/shyd/pdfs/SHYD_4_1_37_42.pdf (31.03.2021)
28. Ögün, B., (2008). Ameliyathanede Hasta Güvenliğinin İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul. (DANIŞMAN Prof. Dr. Fatma ETİ ASLAN) <https://katalog.marmara.edu.tr/eyayin/tez/T0060573.pdf> (31.03.2021)
29. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, (2020). Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı Laboratuvarları. Test Rehberi. http://hastane.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/125/2020/03/patoloji-test-rehberi-HD.YD_.03_1.pdf (31.03.2020)

KAYNAKLAR

1. Atıcı, T., Atıcı, E., Şahin, N., (2010). Geçmişten Günümüze Cerrahi Dikiş İpliklerinin Tarihsel Gelişimi. Ulusal Cerrahi Dergisi; 26(4): 233-242 [https://www.turkjsurg.com/full-text-pdf/900/tur\(31.03.2021\)](https://www.turkjsurg.com/full-text-pdf/900/tur(31.03.2021))
2. Coşkun, G., Karaca, E., Hockenberger, A., Ömeroğlu S., (2016).İpek Ameliyat İplikleri ve Türkiye’de Üretim Olanakları. [http://dergipark.gov.tr/download/article-file/227933\(31.03.2021\)](http://dergipark.gov.tr/download/article-file/227933(31.03.2021))
3. Dalyan, Ş., (2018) 4. Sterilizasyon- Ameliyathane- Dezenfeksiyon Sempozyumu. SAD2018-KonusmaOzeti-22.pdf (das.org.tr) (20.04.2021)
4. Erol, E., Özdiñ, Ö., Kalebek Avcıoğlu, N., (2014). Ameliyat İpliklerinin Özellikleri Properties of Suture Materials. Tekstil Teknolojileri Elektronik Dergisi. Cilt: 8, No: 3, (35-48)[https://www.researchgate.net/publication/313102823_Ameliyat_Ipliklerinin_Ozellikleri_Properties_of_Suture_Materials\(31.03.2021\)](https://www.researchgate.net/publication/313102823_Ameliyat_Ipliklerinin_Ozellikleri_Properties_of_Suture_Materials(31.03.2021))
5. Byrne, M., MD, FRCS, (2019). The Surgical Suture.AestheticSurgery Journal, Volume 39, Issue Supplement_2, 67–72[https://academic.oup.com/asj/article/39/Supplement_2/S67/5377467\(31.03.2021\)](https://academic.oup.com/asj/article/39/Supplement_2/S67/5377467(31.03.2021))
6. Becerik, S., Nizam, N., (2017). Periodontal Cerrahide Kullanılan Dikiş Teknikleri Ve Materyalleri. Ege Üniversitesi, Diş hekimliği Fakültesi Dergisi; 38_3: 140-150 [https://www.journalagent.com/eudfd/pdfs/EUDFD_38_3_140_150.pdf\(31.03.2021\)](https://www.journalagent.com/eudfd/pdfs/EUDFD_38_3_140_150.pdf(31.03.2021))
7. Karadakovan A, Eti Aslan, F. (2011) Eds. Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Kitabı, Nobel Kitabevi, Adana
8. Dennis, C., Sethu, S., Nayak, S., Mohan, L., Morsi, Y. Y., & Manivasagam, G. (2016). Suture materials - Current and emerging trends. Journal of Biomedical Materials Research Part A, 104(6), 1544–1559. doi:10.1002/jbm.a.35683 [https://scihub.wikicn.top/10.1002/jbm.a.35683\(02.03.2021\)](https://scihub.wikicn.top/10.1002/jbm.a.35683(02.03.2021))
9. Aslan, Y., Balcı, M., Tuncel, A., Atan, A. (2014). Laparoskopik Cerrahide Hemostaz Amaçlı Kullanılan Enerji Kaynakları. Endoüroloji Bülteni; 7:30-35 DOI: 10.5350/ENDO2014070109 [https://endouroloji.org.tr/bultenler/ENDO2014070109.pdf\(31.03.2021\)](https://endouroloji.org.tr/bultenler/ENDO2014070109.pdf(31.03.2021))

- 20-24 haftadan sonraki gebeliklerde anne ile fetüse başarılı resusitasyon uygulanamıyorsa, kardiyak arrestin ilk 5 dakikasının sonunda acil sezaryan doğum düşünülmelidir.
- Resusitasyon lideri, gebe kadın kardiyak arrest geçirir geçirmez acil sezaryan doğum protokolü için karar vermelidir. Kardiyak arrestin Temel Yaşam Desteği uygulamasıyla geri dönüp dönmeyeceğine karar vermek için maksimum süre 4-5 dakikadır. Bu durumda acil doğum (4-5 dakika içinde) annenin hayatını kurtarabilir. Doğum 5 dak içinde gerçekleşmezse, annenin sağlığı gözetilerek doğum en kısa sürede gerçekleştirilmelidir.
- İyi bir sonuç için ekibin her türlü olasılığa önceden hazır olması gereklidir ve en kısa sürede organize olup müdahale edilmelidir.
- Daha iyi ve kaliteli bir hasta bakımı için, ameliyathanede çalışan her meslek üyesi görev ve sorumluluklarının bilincinde olmalı, ekip üyeleri ile birbirlerine karşı yakın işbirliği ve iletişimde olması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Tc. Sağlık Bakanlığı Fatih Sultan Mehmet Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Ameliyathane Çalışma Prosedürleri
2. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. Sağlık Hizmetleri. (2016). Sterilizasyon, Ankara http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Sterilizasyon.pdf (31.03.2021)
3. Öztürk, R., Günaydın, M., Esen, Ş., Perçin, D., Özbayır, T., Zenciroğlu, D. (Eds). (2014). 2. Ulusal Sterilizasyon Ameliyathane Dezenfeksiyon Kongresi. Antalya. <http://www.das.org.tr/dosya/SAD2014-kitap.pdf> (31.03.2021)
4. Çetinkaya Şardan, Y. (2005). Ameliyathanenin Yapılanması Nasıl Olmalıdır?. 4. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi. <http://www.das.org.tr/kitaplar/kitap2005/2-05.pdf> (31.03.2021)
5. Karadakovan A, Eti Aslan, F. (2011) Eds. Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Kitabı, Nobel Kitabevi, Adana
6. Andsoy, I I., Güngör, T., Nabel Bagheri, E. (2012). 'Ameliyathane Hemşirelerinin Yangın Güvenliğine Karşı Aldığı Önlemlerin Belirlenmesi: Karabük İli Örneği.' Journal of Contemporary Medicine; 2(2): 87-93 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/81883> (31.03.2021)
7. Eti Aslan, F., Kan Öntürk, Z. (2011). Güvenli Ameliyathane Ortamı; Biyolojik, Kimyasal, Fiziksel ve Psikososyal Riskler, Etkileri ve Önlemler. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi; 4(1) <https://docplayer.biz.tr/4047787-Guvenli-ameliyathane-ortami-biyolojik-kimyasal-fiziksel-ve-psikososyal-riskler-etkileri-ve-onlemler.html> (31.03.2021)
8. Dolgun, E., Yavuz Van Giersbergen, M. (2016). Ameliyathanede Kimyasal Madde Güvenliği. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 32 (1): 130-140 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/825085> (31.03.2021)
9. Hergül Kabu, F., Özbayır, T., Gök, F. (2016). Ameliyathanede hasta güvenliği: Sistematik derleme. Pamukkale Tıp Dergisi; 9(1):87-98. doi: 10.5505/ptd.2016.32656 http://www.journalagent.com/ptd/pdfs/PTD_9_1_87_98.pdf (31.03.2021)
10. Gökmen, N., Özçimen, E., Günerli, A. (2010). Perioperatif Dönemde İleri Yaşam Desteği. <http://www.haticefidan.com/wp-content/uploads/2013/03/perioperatif.donemde.ileri.yasam.destegi.pdf> (31.03.2021)

- Olabilecek gaz kaçağı ve olağanüstü durumlar halinde uygulanacak olağanüstü eylem planı ve malzemeleri hazır bulundurulur.
- Gaz kaçaqları için OSHA ((Occupational Safety & Health Administration (Amerikan İş Güvenliği ve Sağlık Yönetimi)) onaylı görüntülü, sesli ve ışıklı uyarıları olan monitör bulundurulur.

KAYNAKLAR

1. Günaydın, M., Perçin, D., Esen, Ş., Zenciroğlu, D., ve Rehber Hazırlık Komitesi. (2015). Dezenfeksiyon Antisepsi Sterilizasyon Derneği (DAS). Sterilizasyon Dezenfeksiyon Rehberi. ISBN: 978-605-84584-4-4 <http://www.das.org.tr/dosya/DASRehber2015.pdf>(31.03.2021)
2. Koçak O., Özgöde, B., Koçoğlu, A., Eroğlu, O. (2015). Merkezi Sterilizasyon Üniteleri Tasarımı ve İşletimi İçin Klinik Mühendislik Yaklaşımı. Tıp Kongresi http://www.biyoklinikder.org/TIPTEKNO15_Bildiriler/089.pdf (31.03.2021)
3. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. Sağlık Hizmetleri. (2016). Sterilizasyon, Ankara http://www.meg.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Sterilizasyon.pdf(31.03.2021)
4. Perçin, D., Özbayır, T., Esen, Ş., Zenciroğlu, D., Atay, N., Daylan, Ş., Yayla, İ., (Eds.), (2016). 3. Ulusal Sad (Sterilizasyon- Ameliyathane- Dezenfeksiyon) Kongresi. Kongre Kitabı. <http://www.das.org.tr/kitaplar/SAD2016-kitap-Web.pdf> (31.03.2021)
5. Karadayı, A., Aydın, K. (2007). İdeal Hastane Mimarisinde Sterilizasyon Ünitesi, Yoğun Bakım Ünitesi ve Ameliyat Odasının Mimari Yapısı ve İnfeksiyon İlişkisi.5. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi <https://docplayer.biz.tr/3035862-Ideal-hastane-mimarisinde-sterilizasyon-unitesi-yogun-bakim-unitesi-ve-ameliyat-odasinin-mimari-yapisi-ve-infeksiyon-iliskisi.html> (31.03.2021)
6. Karabacak, H. (2010). Ameliyathanelerde Bulunan Steril Malzeme Depolarının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul. (Danışman: Prof. Dr. Deniz Şelimen). <https://katalog.marmara.edu.tr/eyayin/tez/T0069426.pdf> (31.03.2021)
7. Uçak, H. (2016). Ameliyathanede Yönetim-Organizasyon & Cerrahi Uygulamalar. Kongre Kitabı, İzmir.
8. Moshtaq Talip Al-Mohanna. (2016). Sterilization and Disinfection. University of Al-Qadisiyah https://www.researchgate.net/publication/315804456_STERILISATION_AND_DISINFECTION (31.03.2021)
9. S, Mohapatra. (2017). Sterilization and Disinfection. Editor: Hemanshu Prabhakar. US National Library of Medicine National Institutes of Health doi: 10.1016/B978-0-12-805299-0.00059-2 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7158362/> (03.03.2021)
10. William A. Rutala, Ph.D., M.P.H., David J. Weber, M.D., M.P.H., and the Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC). (2008). Guideline for Disinfection and Sterilization in Healthcare Facilities. <https://www.cdc.gov/infectioncontrol/pdf/guidelines/disinfection-guidelines-H.pdf>(31.03.2021)